

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

بحران کرونا در آمریکا و تأثیر آن بر موقعیت ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری (۱)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: شریف‌زاده

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

- نکات مهم ۲
- مقدمه ۲
- نگاهی به نتایج برخی نظرسنجی‌ها و ذکر چند نکته مهم ۳
- استدلال‌هایی برای تأثیر منفی بحران کرونا بر موقعیت ترامپ در انتخابات پیش رو ۴
- جمع بندی ۸

رئوس برجسته‌ترین عللی که کارشناسان برای تأثیرگذاری منفی بحران کرونا بر موقعیت ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری سوم نوامبر ارائه می‌کنند عبارتند از:

سقوط بازار بورس و موقتی بودن ثبات فعلی؛ رقم بسیار بالای بیکاران؛ انقباض بی سابقه اقتصادی؛ تأخیر ترامپ در انجام اقدامات پیشگیرانه و چاره‌اندیشی مناسب، منطقی و به هنگام؛ نقصان شدید در تهیه و تأمین لوازم پزشکی و بیمارستانی، تجهیزات حفاظتی و تشخیصی و اقلام دارویی؛ کاسب‌کاری و ثروت‌اندوزی اطرافیان ترامپ از رهگذر بحران کرونا؛ ناتوانی دولت آمریکا از هماهنگ‌سازی و رهبری کشورهای جهان در مهار ویروس کرونا؛ تصمیمات و اقدامات غیر مسئولانه؛ ضربات تبلیغاتی دموکرات‌ها و سرانجام توقف پویش‌های تبلیغاتی ترامپ

□ مقدمه

تا روز سه‌شنبه دوم اردیبهشت، ۷۷۴ هزار نفر در آمریکا به ویروس کرونا مبتلا شده و بیش از ۴۲ هزار نفر بر اثر ابتلا به این ویروس جان باخته‌اند^۱؛ آمریکا بیشترین تعداد بیمار مبتلا به کرونا را در جهان دارد.

از زمان تصاعد بحران کرونا در آمریکا، بحث بر سر خط‌مشی‌های دولت ترامپ در مدیریت این بحران به شدت بالا گرفته است. به‌علاوه، در ارزیابی علل و عوامل سرعت شیوع بیماری کووید-۱۹ در آمریکا و شدت تعمیق بحران، همواره به نوع مواجهه شخص ترامپ با موضوع، به‌عنوان یکی از پارامترهای اصلی توجه شده است؛ اما از آنجا که بروز بحران کرونا در آمریکا، مقارن شده با ماه‌های منتهی به برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، عملکرد ترامپ و دولت او در این باره، به طور ویژه در زیر ذره‌بین تحلیل‌گران نقد و بررسی شده است؛ مخصوصاً از حیث تأثیر بحران بر موقعیت ترامپ در انتخابات پیش رو. در این زمینه نیز دیدگاه‌های مختلفی وجود دارد. گروهی از کارشناسان بر این باورند که رویکرد ترامپ به بحران کرونا و عملکرد دولت و اطرافیان او در کشاکش این بحران، به موقعیت او در انتخابات پیش رو ضربه بزند و چه بسا سبب شکست او در برابر رقیب دموکرات شود. برعکس، دسته دیگری از کارشناسان، استدلال می‌کنند که بحران کرونا تاکنون، محملی برای افزایش محبوبیت ترامپ بوده و در انتخابات ریاست جمهوری به نفع او تمام خواهد شد. دیدگاه سوم نیز وجود دارد که متمرکز بر آراء مردم است و برای اینکه آراء مردم به سود یا به ضرر ترامپ نهایی شوند، شرایط و احتمالاتی را برمی‌شمرند.

۱. voanews: (۱۳۹۹/۱/۲۷)

پژوهش حاضر در دو شماره این دیدگاه‌ها را تبیین خواهد کرد و در پایان به این سؤال پاسخ خواهد داد که نهایتاً بحران کرونا در آمریکا، چه تأثیری بر شکست یا پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات ۲۰۲۰ خواهد داشت؟ در بخش اول ادله‌ای که مبتنی بر تأثیر منفی بحران کرونا بر موقعیت ترامپ در انتخابات سوم نوامبر است، مطالعه خواهیم کرد.

این پژوهش به روش اسنادی و با بهره‌گیری از خبرها، گزارش‌ها، مصاحبه‌ها و تحلیل‌های متخصصان امر، مندرج در خبرگزاری‌ها و روزنامه‌های رسمی و پایگاه‌های خبری تحلیلی معتبر تحریر شده است.

□ نگاهی به نتایج برخی نظرسنجی‌ها و ذکر چند نکته مهم

در خصوص میزان محبوبیت ترامپ بعد از شیوع کرونا در آمریکا، دو دیدگاه کاملاً متضاد وجود دارد:

الف- دیدگاه اول: برخی کارشناسان به نظرسنجی‌هایی استناد می‌کنند که بر روند کاهشی محبوبیت ترامپ دلالت دارند و نتیجه می‌گیرند که مدیریت ترامپ در بحران کرونا مورد رضایت مردم نیست، بنابراین شانس او برای پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری را ضعیف ارزیابی می‌کنند. عمده‌ترین این نظرسنجی‌ها عبارتند از:

۱- مؤسسه گالوپ طی روزهای دوم تا سیزدهم ماه مارس سال جاری میلادی^۱ نظرسنجی انجام داده که نشان می‌دهد در بحبوحه شیوع بیماری کووید-۱۹، میزان محبوبیت دونالد ترامپ پنج درصد کاهش داشته؛ بدین ترتیب که ۴۴ درصد آمریکایی‌ها اعلام کردند عملکرد ترامپ را به عنوان رئیس جمهور آمریکا تأیید می‌کنند؛ این رقم در ماه فوریه ۴۹ درصد بود.

۲- بر اساس نظرسنجی اخیر شبکه تلویزیونی «ای.بی.سی نیوز» ۵۴ درصد آمریکایی‌ها شیوه مدیریت دونالد ترامپ و واکنش او به بحران ناشی از ویروس کرونا را تأیید نمی‌کنند؛ ۴۳ درصد از شهروندان آمریکایی مدیریت او درباره ویروس کرونا را تأیید می‌کنند.^۲

۳- نظرسنجی مشترک شبکه خبری «سی.ان.ان» و شرکت تحقیقاتی «اس.اس.آر.اس» که نشان می‌دهد میزان محبوبیت ترامپ اکنون ۴۰ درصد است و او نزد ۵۴ درصد از آمریکایی‌ها محبوبیتی ندارد.^۳

ب- دیدگاه دوم: نظرسنجی‌هایی که شبکه تلویزیونی فاکس نیوز^۴ انجام داده است، نشان از روند افزایشی میزان محبوبیت ترامپ دارند.^۵ در یک نمونه نتایج نظرسنجی که از چهارم تا هفتم آوریل، به سفارش شبکه تلویزیونی فاکس نیوز انجام شده، حاکی از این است که ۴۹ درصد از نظرخواهی‌شدگان عملکرد ترامپ در زمینه شیوع کرونا را تأیید می‌کنند؛ در حالی که در نظرسنجی‌های قبلی فاکس نیوز، تعداد هواداران ترامپ از ۴۸ درصد تجاوز نکرده بود.^۶

دکتر «فؤاد ایزدی» تحلیلگر مسائل آمریکا بر این باور است که هرچند از مدیریت دونالد ترامپ در زمینه شیوع ویروس کرونا انتقاداتی شده، اما ترامپ این موضوع را به فرصتی برای خود تبدیل کرده است؛ او هر روز با ژست خوب در مقابل دوربین‌ها حاضر می‌شود و گزارش‌هایی را ارائه می‌کند که نظرسنجی‌های اخیر نشان می‌دهد باعث افزایش محبوبیت وی

۱. برابر با ۱۲ تا ۲۳ اسفند ۱۳۹۸

۲. خبرگزاری تسنیم؛ (۱۳۹۸/۱۲/۲۹)

۳. پایگاه خبری تحلیلی الوقت؛ (۱۳۹۹/۱/۲۴)

۴. فاکس نیوز رسانه ای محافظه‌کار و جزء حامیان ترامپ است.

۵. خبرگزاری اسپوتنیک؛ 10.04.2020

۶. پایگاه بین‌المللی همکاری‌های خبری شیعه (شفقنا)؛ (۱۳۹۹/۱/۲۴)

شده و جایگاه او را در نظرسنجی‌ها بعد از شیوع کرونا ارتقا داده است.^۱ دکتر «امیرعلی ابوالفتح» کارشناس مسائل آمریکا نیز می‌گوید طبق نظرسنجی‌ها، در چند هفته اخیر میزان اعتماد آمریکایی‌ها به دونالد ترامپ افزایش یافته؛ چراکه بر اساس یک واقعیت تاریخی، سیاسی و اجتماعی در آمریکا، هرگاه این کشور با یک بحران گسترده دست به گریبان می‌شود، معمولاً میزان اعتماد عمومی به رئیس‌جمهور وقت افزایش پیدا می‌کند. بر اساس همین رویه، نظرسنجی‌های چند روز اخیر نشانگر آن است که افکار عمومی در آمریکا رغبت بیشتری به دونالد ترامپ پیدا کرده‌اند.^۲

در مجموع آراء این کارشناسان دلالت دارد بر اینکه:

۱- هرچند در نظرسنجی‌های ملی، «جو بایدن» با فاصله خوبی از ترامپ جلوتر است، ولی از آنجا که انتخابات در آمریکا با رأی مستقیم مردم نیست (اهمیت آراء الکترال)، گاهی نامزدی که رأی کمتری کسب کرده، رئیس‌جمهور می‌شود؛ (همچون دوره رقابت هیلاری کلینتون با دونالد ترامپ).

۲- در انتخابات آمریکا، ایالت‌های خاکستری و بینابین، تعیین‌کننده هستند و وضعیت ترامپ در این ایالت‌ها نسبت به کل کشور بهتر است و جو بایدن در تمام آمریکا از ترامپ جلوتر نیست.^۳

۳- هرگاه مردم آمریکا احساس کنند که به طور خواسته یا ناخواسته، با جنگی گسترده و همه‌گیر دست به گریبان هستند، خود به خود میزان حمایتشان را از رئیس‌جمهور وقت - به عنوان فرمانده کل قوا- افزایش می‌دهند.^۴ امروز آمریکایی‌ها خود را درگیر جنگ با بیماری «کرونا» می‌بینند؛ ترامپ و دیگر اعضای کاخ سفید به طور مداوم عنوان می‌کنند که " اکنون آمریکا در جنگ با کرونا به سر می‌برد"، یا این که "ویروسی به نام کرونا به ایالات متحده حمله کرده است؛ لذا طبیعی است که از ترامپ حمایت کنند".^۵

□ استدلال‌هایی برای تأثیر منفی بحران کرونا بر موقعیت ترامپ در انتخابات پیش رو

گروهی از تحلیل‌گران، نوع سیاستگذاری و عملکرد شخص ترامپ و دولت او را در مدیریت بحران کرونا، زمینه‌ساز شکست ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری سوم نوامبر قلمداد می‌کنند، چرا که اساساً چگونگی مواجهه ترامپ با بحران کرونا را معیار اصلی و شاید هم تنها ملاک پیروزی وی در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا می‌دانند.^۶

مهم‌ترین ادله‌ای که پیرامون بحران کرونا برای شکست ترامپ در انتخابات پیش رو مطرح می‌شود بدین شرح است:

۱- وضعیت بازار بورس: آمار و ارقام بورس برای ترامپ اهمیت بی‌اندازه‌ای دارد؛ محاسبه او این است که روند افزایشی تراز بورس سبب افزایش محبوبیت و پیروزی او در انتخابات ماه نوامبر خواهد شد. اما بحران کرونا چنان منجر به سقوط تراز بورس در هفته‌های گذشته شد که روز دو شنبه نهم مارس مجبور شدند معاملات را برای مدتی متوقف کنند.^۷ البته جنگ نفتی عربستان سعودی با روسیه و مکزیک نیز، شوک دیگری را به بورس‌های بین‌المللی به‌ویژه بازار سهام آمریکا

۱. گفتگوی دکتر «فؤاد ایزدی» تحلیلگر مسائل آمریکا با جام جم آنلاین؛ (۱۳۹۹/۱/۲۴)

۲. گفتگوی دکتر «امیرعلی ابوالفتح» کارشناس و تحلیلگر مسائل آمریکا با دیپلماسی ایرانی؛ (۱۳۹۹/۱/۱۲)

۳. گفتگوی دکتر «فؤاد ایزدی» تحلیلگر مسائل آمریکا با جام جم آنلاین؛ (۱۳۹۹/۱/۲۴)

۴. شاهد این مثال رویداد ۱۱ سپتامبر سال ۲۰۰۱ و افزایش محبوبیت «جورج دبلیو بوش» در آمریکا است؛ بر اساس نظرسنجی‌های مؤسسه گالوپ، حادثه ۱۱ سپتامبر موجب افزایش ۳۵ درصدی محبوبیت بوش شد که به مدت ۱۰۵ هفته نیز ادامه داشت. دیپلماسی ایرانی؛ (۱۳۹۱/۶/۲۰)

۵. گفتگوی دکتر «امیرعلی ابوالفتح» کارشناس و تحلیلگر مسائل آمریکا با دیپلماسی ایرانی؛ (۱۳۹۹/۱/۱۲)

۶. کارشناسان مرکز عربی مطالعات و تحقیقات سیاسی؛ پایگاه اینترنتی سلام نو؛ (۱۳۹۹/۱/۶)

۷. بی.بی.سی؛ (۱۳۹۸/۱۲/۲۲)

وارد کرد. اگرچه با تصویب بسته حمایت مالی دو تریلیون دلاری از سوی کنگره و مداخله و میانجی‌گری ترامپ برای توقف جنگ نفتی، بازار سهام آمریکا جانی دوباره گرفت، اما فعالان بازار می‌گویند نشانه‌های مخرب ویروس کرونا به شکل گسترده‌ای باقی خواهد ماند و تصمیمات اخیر تنها در کوتاه‌مدت بازارها را آرام کرده است.^۱

۲- **تصاعد آمار بیکاران:** شیوع کرونا در آمریکا اکنون ۲۲ میلیون بیکار روی دست دولت گذاشته است.^۲ ارزیابی سازمان‌های جهانی نشان می‌دهد که میزان بیکاری در آمریکا تا ۲۰ درصد هم می‌رسد. تا یک هفته پیش (نهم آوریل)، بیش از ۱۶ میلیون نفر در آمریکا تقاضای مقررری بیکاری کرده‌اند.^۳ بسیاری عامل وضعیت کنونی در آمریکا را، نحوه مدیریت بحران کرونا می‌دانند. اگر بحران کرونا آنگونه که کارشناسان می‌گویند بین ۱۲ تا ۱۸ ماه دیگر به طول انجامد، میزان بیکاری افزایش یابد و ترامپ در حل معضل بیکاری ناتوان بماند، به یقین برگ برنده اصلی خود در رقابت انتخاباتی آینده را از دست خواهد داد.^۴

۳- **افت اقتصادی:** برخی پیش‌بینی‌ها در خصوص کوچک شدن اقتصاد آمریکا بی سابقه هستند. مؤسسه «علم اقتصاد آکسفورد» پیش‌بینی کرده اقتصاد آمریکا در فاصله ماه‌های آوریل تا ژوئن، با نرخ سالانه ۱۲ درصد دچار انقباض خواهد شد. مؤسسه «جی.پی.مورگان چیس»^۵ پیش‌بینی کرده انقباض اقتصادی در سه ماهه دوم برابر با ۱۴ درصد و «گلدمن ساچز»^۶ رقم نگران‌کننده ۲۴ درصد را برای انقباض اقتصاد آمریکا برآورد کرده است.^۷ همچنین مطابق برآورد مؤسسه گلدمن، ممکن است تولید ناخالص داخلی آمریکا در سه ماهه دوم سال جاری، تا ۲۴ درصد کمتر شود و رکورد کاهش قبلی را که ۱۰ درصد در سال ۱۹۵۸ بود، بشکنند.^۸ ترامپ که در حوزه اقتصاد، معیشت، اشتغال و کنترل تورم توانسته بود اقداماتی انجام دهد و بر اساس رشد اقتصادی محبوبیتی دست و پا کند، اینک به گفته مشاورانش در جلسات خصوصی بسیار نگران وضعیت اقتصادی کشور است^۹؛ واقعیت این است که تردیدهای زیادی در خصوص کفایت بسته حمایتی دو تریلیون دلاری در جلوگیری از فروپاشی اقتصاد آمریکا وجود دارد؛ و اینکه آیا دولت این اندازه منابع مالی در اختیار دارد که بتواند میزان نقدینگی لازم را به جامعه و اقتصاد آمریکا تزریق کند^{۱۰}؛ اینکه چه خواهد شد اگر بحران تا ماه‌ها ادامه یابد، در حالی که از حالا شمار افراد و بنگاه‌هایی که تقاضای کمک دارند، از ظرفیت نهادهای مرتبط گذشته است.^{۱۱}

۴- **تأخیر در تصمیم‌گیری و اجرا:** جدی‌ترین انتقادی که به مدیریت ترامپ در بحران کرونا وارد می‌شود، تأخیر او در انجام اقدامات پیشگیرانه و چاره‌اندیشی مناسب، منطقی و به هنگام است. دونالد ترامپ تا ماه مارس از اتخاذ تدابیر لازم

۱. تجارت نیوز؛ (۱۳۹۸/۱۲/۲۴)

۲. بی.بی.سی؛ (۱۳۹۹/۱/۲۹)

۳. بی.بی.سی؛ (۱۳۹۹/۱/۲۱)

۴. روزنامه اعتماد؛ (۱۳۹۹/۱/۲۵)

۵. شرکت چند ملیتی خدمات مالی و بانکداری آمریکایی و بزرگ‌ترین بانک ایالات متحده بر پایه میزان دارایی

۶. بانک بین‌المللی سرمایه‌گذاری

۷. پایگاه خبری تحلیلی الوقت؛ (۱۳۹۹/۱/۲۴)

۸. مرکز عربی مطالعات و تحقیقات سیاسی؛ پایگاه اینترنتی سلام نو؛ (۱۳۹۹/۱/۶)

۹. خبرگزاری ایرنا؛ (۱۳۹۹/۱/۲۴)

۱۰. گفتگوی دکتر «امیرعلی ابوالفتح» کارشناس و تحلیلگر مسائل آمریکا با دیپلماسی ایرانی؛ (۱۳۹۹/۱/۱۲)

۱۱. بی.بی.سی؛ (۱۳۹۹/۱/۲۱)

امتناع ورزید؛^۱ اما مجموعه شرایط نشان می‌دهد ترامپ و تیم او نسبت به شرایط آگاه بودند و می‌دانستند چه فاجعه‌ای در راه است ولی در قبال آن سهل‌انگاری کردند. سراسر ماه ژانویه ترامپ مکرراً ویروس کرونا را کم‌اهمیت جلوه می‌داد و روی موضوعات دیگر تمرکز کرده بود؛ در حالی که بسیاری از مقامات ارشد کاخ سفید، مشاوران بهداشتی و پزشکی و آژانس‌های اطلاعاتی، تهدید را شناسایی کرده و خواستار اتخاذ اقدامات تهاجمی شده بودند.^۲ دکتر «آنتونی فاوچی» رئیس مؤسسات آلرژیک و بیماری‌های عفونی آمریکا، که به چهره علمی مقابله با ویروس کرونا در این کشور تبدیل شده، در مصاحبه با شبکه سی.ان.ان گفته است: "در صورتی که تدابیر پیشگیرانه برای مقابله با شیوع ویروس کرونا در این کشور زودتر صورت می‌گرفت، جان افراد بیشتری نجات یافته بود."^۳ در حالی که دولت دونالد ترامپ در ۱۶ مارس^۴ مقررات فاصله‌گذاری اجتماعی را ابلاغ کرد، اما دکتر فاوچی و دیگر مقامات بهداشتی آمریکا از چند هفته قبل خواهان اجرای آن شده بودند.

۵- نقایص و کمبودها: از آغاز بحران کرونا در آمریکا، مشکلات و کمبودهای بسیاری در تولید یا تأمین لوازم پزشکی و بیمارستانی، تجهیزات حفاظتی و تشخیصی و اقلام دارویی بروز کرد. شکست دولت ترامپ در تولید کافی کیت‌های تشخیص ویروس کرونا، حاکی از آن است که فقط در مقیاس اندکی از مردم آزمایش گرفته شده یا اینکه زیرساخت‌های دولت برای مهار این بیماری کافی نبوده است.^۵ ترامپ از همان ابتدا، تمام تقصیرها را به گردن دولت پیشین انداخت. او مدعی شد «باراک اوباما» در تجهیز بیمارستان‌ها و ارائه خدمات مناسب به کادر درمانی کوتاهی کرده و اوباما مسئول ناتوانی سیستم درمانی آمریکا در مقابله با کرونا است.^۶ به هر صورت، اگر طبق گفته‌های خود ترامپ، این بیماری جان ۲۰۰ هزار یا حتی نصف این عدد از شهروندان آمریکایی را بگیرد، مطمئناً فشارهای سیاسی، رسانه‌ای و اجتماعی جدی به دونالد ترامپ وارد خواهد شد.^۷

۶- سودجویی اطرافیان ترامپ: اعضای خانواده ترامپ با خوی معامله‌گرانه و منفعت‌جویانه‌شان، در پی کسب سود از بحرانی هستند که جامعه را گرفتار کرده است.^۸

الف- طبق گزارش‌های فاش شده، «جارد کوشنر» داماد و مشاور ترامپ، اقدامات شبه‌ناکی در خصوص شیوع کرونا در آمریکا انجام می‌دهد که حتی صدای اعضای کاخ سفید را هم درآورده است؛ گزارش‌ها حاکی از آن است که کوشنر گروهی از شرکت‌های خصوصی و افراد خارج از کارمندان دولت را برای مدیریت پرونده کرونا تشکیل داده که این اقدام موجب هرج و مرج و آشوب در اتاق عملیات مربوط به کرونا در دولت ترامپ شده است.

ب- شرکت خدمات درمانی «اسکار» متعلق به «جاشوا کوشنر»، برادر کوچک‌تر جارد کوشنر، اعلام کرده که مرکزی را جهت انجام آزمایش‌های مخصوص به کرونا ایجاد کرده است؛ طبیعتاً ارائه خدمات در این مرکز رایگان نیست. در پی این اقدام ۱۵ ایالت، جاشوا کوشنر را به نقض قوانین خدمات درمانی و پزشکی در آمریکا متهم کردند.

۱. «والریا روبکو»، تحلیلگر سیاسی؛ خبرگزاری مهر؛ (۱۳۹۹/۱/۲۵)

۲. روزنامه دنیای اقتصاد؛ (۱۳۹۹/۱/۲۶)

۳. بی.بی.سی؛ (۱۳۹۹/۱/۲۵)

۴. ۲۶ اسفند

۵. روزنامه دنیای اقتصاد؛ (۱۳۹۹/۱/۲۶)

۶. شبکه خبری العالم؛ (۱۳۹۹/۱/۱۶)

۷. گفتگوی دکتر «امیرعلی ابوالفتح» کارشناس و تحلیلگر مسائل آمریکا با دیپلماسی ایرانی؛ (۱۳۹۹/۱/۱۲)

۸. شبکه خبری العالم؛ (۱۳۹۹/۱/۱۶)

ج- «پیترتیل» میلیاردر آمریکایی و یکی از حامیان ترامپ، میلیون‌ها دلار در شرکت جاشوا کوشنر سرمایه‌گذاری کرده؛ در حالی که این شرکت در سال ۲۰۱۹ بیش از ۱۱۰ میلیون دلار و در سال ۲۰۱۸ نیز حدود ۵۷ میلیون دلار، ضرر کرده است؛ می‌توان چنین برداشت کرد که انتشار ویروس کرونا در آمریکا یک فرصت طلایی برای ترامپ و خانواده‌اش محسوب می‌شود.

۷- **عدول از جایگاه رهبری جهان:** آمریکا در دوره ترامپ، توان هماهنگ‌سازی متحدان بین‌المللی خود برای مبارزه با بیماری کشنده کووید-۱۹ را ندارد؛ در حالی که در جریان بحران ابولا در سال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵، آمریکا ده‌ها کشور را هماهنگ و رهبری کرد تا بیماری را مهار کنند و مانع گسترش آن شوند. دولت ترامپ تاکنون از تلاش‌های مشابه برای رهبری جهان در مبارزه با ویروس کرونا دریغ کرده است. حتی در این زمینه فقدان هماهنگی با متحدان دیده می‌شود. برای مثال، واشنگتن توجه چندانی به متحدان اروپایی خود، پیش از اعمال ممنوعیت سفر از اروپا نکرد.^۱

۸- **تصمیمات و دستورات غیرمسئولانه:** نوع مواجهه دولت آمریکا با ناو هواپیمابر «تئودور روزولت»، که ۱۰۰ نفر از خدمه آن مبتلا به ویروس کرونا شده بودند، یکی از عجیب‌ترین اقدامات غیرمسئولانه دولت ترامپ در جریان شیوع کرونا است. «برت کرویزر» ناخدای این ناو نامه‌ای به پنتاگون ارسال کرد و در آن از مقامات خواست با توجه به این که جان بیش از چهار هزار خدمه این کشتی در خطر است، بلافاصله همه خدمه این کشتی به نقطه‌ای امن منتقل و به مدت دو هفته قرنطینه شوند؛ اما «مارک اسپر» وزیر دفاع آمریکا با تخلیه خدمه این ناو جنگی مخالفت کرد و آن را در شرایط کنونی ضروری ندانست.^۲ بعد هم در اقدامی عجیب به بهانه "درز دادن نامه به رسانه‌ها"، کرویزر از کار برکنار شد.^۳

۹- **بهره‌برداری تبلیغی دموکرات‌ها:** همان‌گونه که انتظار می‌رفت، شرایط پیش آمده برای دموکرات‌ها، فرصت غنیمتی برای وارد کردن ضربات تبلیغی به ترامپ است و نهایت بهره‌برداری را از این موقعیت می‌کنند. مخصوصاً که دموکرات‌ها به واسطه حضور در ساختار قدرت، اطلاعات کافی از اوضاع کشور هم دارند. آنها ترامپ را به تأخیر تعمدی در مقابله با کرونا - برای جلوگیری از تکان‌های اقتصادی - و همچنین انتشار اطلاعات نادرست در مورد میزان مرگ و میر ناشی از ویروس کرونا متهم می‌کنند. آنها کاستی‌های سیستم سلامت و بهداشت جامعه، تمرکز و توانایی دولت ترامپ را در مهار شیوع کرونا یا کاهش تبعات منفی شیوع این ویروس را زیر سؤال برده‌اند. «جو بایدن» به‌عنوان نامزد اول دموکرات‌ها در انتخابات سوم نوامبر، تندترین انتقادات را به ترامپ وارد می‌کند. وی در مقاله‌ای در نیویورک تایمز نوشته: ... چیزی را که این بحران به ما یاد داد در ذهن داشته باشیم: شکست و ناکامی این دولت در برنامه‌ریزی و آماده‌سازی و ارزیابی صادقانه و اطلاع‌رسانی درست و به موقع به مردم درباره تهدید این ویروس که نتایج فاجعه‌باری به همراه داشته است.^۴ یک نظرسنجی که از یکم تا هفتم آوریل با مشارکت ۴۹۱۷ تن از شهروندان آمریکا برگزار شده، نشان می‌دهد ۹۲ درصد دموکرات‌ها تأخیر و کندی ترامپ در مقابله با کرونا را محکوم کرده‌اند.^۵

۱. روزنامه دنیای اقتصاد؛ (۱۳۹۹/۱/۲۶)

۲. دویچه وله؛ 01.04.2020

۳. بی.بی.سی؛ (۱۳۹۹/۱/۱۵)

۴. روزنامه وطن امروز؛ (۱۳۹۹/۱/۲۶)

۵. خبرگزاری ایرنا؛ (۱۳۹۹/۱/۲۹)

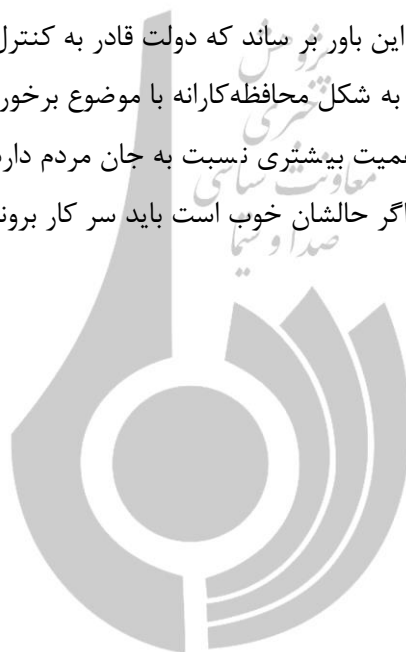

۱۰ - عدم امکان برپا کردن تجمعات انتخاباتی: نباید از نظر دور داشت که پویش‌های تبلیغاتی ترامپ متوقف شده و برخی برنامه‌های جمع‌آوری کمک‌های مالی هم به صورت آنلاین برگزار می‌شود.^۱ به‌علاوه گفته می‌شود شاید در نتیجه سوء مدیریت ترامپ در جریان بحران کرونا، وی بسیاری از نزدیکان و حامیان انتخاباتی و سیاسی خود را نیز از دست بدهد.^۲

□ جمع‌بندی

با هر دیدی که به موضوع بنگریم، اتهام‌های کرونایی ترامپ، سبک یا قابل اغماض نیست. نگاه تمسخرآمیز او به موضوع کرونا در روزهای آغازین شیوع بیماری و ارزیابی تقلیل‌گرایانه او از وضعیت سلامت مردم آمریکا، به راحتی از اذهان پاک نخواهد شد؛ مخصوصاً هزاران خانواده‌ای که بر اثر بیماری کووید ۱۹ عزیزان خود را از دست دادند یا صدها هزار نفری که با این بیماری کشنده دست و پنجه نرم می‌کنند، در حالی که می‌توانستند با اتخاذ تدابیر پیشگیرانه و اقدامات عاجل دولت، گرفتار این شرایط نشوند.

دونالد ترامپ در روزهای اولیه شیوع، استراتژی کم‌اهمیت جلوه دادن کرونا را در دستور کار قرار داده بود تا از این طریق بتواند افکار عمومی در داخل آمریکا را به این باور برساند که دولت قادر به کنترل شرایط است، یا ترس از دست رفتن دستاوردهای اقتصادی باعث شد تا دولت به شکل محافظه‌کارانه با موضوع برخورد کند. اکنون نیز به نظر می‌رسد کاهش آسیب‌های اقتصادی کرونا برای ترامپ اهمیت بیشتری نسبت به جان مردم دارد؛ چرا که خواستار لغو قرنطینه‌هاست و می‌گوید کسانی که علامت بیماری دارند اگر حالشان خوب است باید سر کار بروند.

^۱. خبرگزاری ایرنا؛ (۱۳۹۹/۱/۲۴)

^۲. مرکز عربی مطالعات و تحقیقات سیاسی؛ پایگاه اینترنتی سلام نو؛ (۱۳۹۹/۱/۶)